

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет іноземних мов

(назва факультету/навчально-наукового інституту)

Кафедра англійської мови
(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Основи теорії мовної комунікації (Principles of Communication Theory)

(назва навчальної дисципліни)

ОБОВ'ЯЗКОВА

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Англійська мова і література та друга іноземна мова»

(назва програми)

Спеціальність 035 Філологія

(вказати: код, назва)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет іноземних мов

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська

(вказати: на якій мові викладається навчальна дисципліна)

Чернівці 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи теорії мовної комунікації» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова і література та друга іноземна мова» зі спеціальності 035 Філологія, затвердженої протоколом N7 від 29 квітня 2024 року.

(назва освітньо-професійної програми, дата останнього затвердження)

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент Сапожник І.В.,

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Гнатковська О.М.

Протокол № 7 від "12" 08 2024 року

Завідувач кафедри

Єсипенко Н.Г.
(підпис)

Єсипенко Н.Г.
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою факультету / навчально-наукового інституту

Протокол № 1 від "12" 08 2024 року

Голова методичної ради факультету / навчально-наукового інституту

Беженар І.В.
(підпис)

Беженар І.В.
(прізвище та ініціали)

©Сапожник І.В., 2024 рік

Мета навчальної дисципліни полягає у визначенні феномену комунікації, розгляді її складових, формуванні вмінь та навичок успішної комунікації в побуті та майбутній професійній сфері, а також навчити аналізувати явища мовної комунікації; використовувати набуті знання для вивчення іноземної мови та в подальшій професійній діяльності.

Результати навчання:

- ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
- ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мови, що вивчається.
- ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
- ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- ПР 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПР 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.
- ПР 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- ПР 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
- ПР 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- ПР 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

1. Опис навчальної дисципліни

			Кількість	Кількість годин	
--	--	--	-----------	-----------------	--

Форма навчання			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	Вид підсумкового контролю
Денна	1	1	3	90		30			60		залік
Заочна	1	1	3	90		8			82		залік

1.1. Загальна інформація

1.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. The Notion of Communication and Its Structure											
Тема 1. History and framework of communication theory	7	2				5	9	2				7
Тема 2. Modern communication theories	7	2				5	7	1				7
Тема 3 elements of communication process	7	2				5	7					7
Тема 4. Models of communication process	7	2				5	9	1				7
Тема 5. Verbal and non-verbal communication	7	2				5	7					7
Тема 6. Forms of verbal communication.	8	3				5	6					6
Module 1 test	2	2										
Разом за ЗМ1	45	15				30	45	4				41
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Types of Communication											
Тема 1. Interpersonal communication	7	2				5	9	2				7
Тема 2. Cross-cultural communication	7	2				5	7					7
Тема 3. Forms of cross-cultural communication	7	2				5	7					7
Тема 4. Mass communication and public speaking	8	3				5	7					7
Тема 5	10	4				6	9	2				7

Barriers of communication												
Тема 6. Module 2 test	6	2				4	6					6
Разом за 3М 2	45	15				30	45	4				41
Усього годин	90	30				60	90	8				82

1.3. Самостійна робота студента

№	Назва теми	Години
	3М 1	
1	Methods of Communicative Linguistics	5
2	Conceptual Model of a Network Society	5
3	Social Cognitive Theory	5
4	Social Penetration and Face-Saving Theories	5
5	Implicit and Explicit Information	5
6	Verbal and Non-Verbal Communication in High Context Countries	5
7	Verbal and Non-Verbal Communication in Low Context Countries	5
	3М 2	
8	Communicative Deviations	5
9	The Axioms of Interpersonal Communication. Grice's Maxims	5
10	Features of Successful Cross-cultural Communication	5
11	Noise as a Barrier in Communication	5
12	Making Your Public Speaking and Classroom Presentation Successful	5
Всього		60

1.5. Індивідуальна робота студента

№ з/п	Назва теми	
1	Interpersonal Communication Theories: Dive into theories like Social Penetration Theory, which explores how relational closeness develops through self-disclosure, and Communication Privacy Management Theory, which examines how people manage privacy and boundaries in relationships.	
2	Mass Communication Theories: Investigate theories such as the Uses and Gratifications Theory, which looks at why and how people actively seek out media to fulfill their needs, and Agenda-Setting Theory, which examines how media influences the public's perception of issues.	
3	Cultural Communication Theories: Explore theories like Hofstede's Dimensions of Culture, which analyzes how cultural values impact communication styles, and Edward Said's Theory of Orientalism, which explores how Western cultures perceive and represent Eastern cultures.	

* ІНДЗ – до змістового модуля, або в цілому до навчальної дисципліни визначається викладачем, з урахуванням специфіки дисципліни.

2. Освітні технології, методи навчання і викладання навчальної дисципліни

В процесі опанування дисципліни використовуються такі методи навчання: комунікативний метод, метод проєктів, метод обговорення, парна та групова робота, дедуктивний метод. Технології навчання: інтерактивні додатки (Wordwall, Mentimeter, Jamboard), подкасти (Spotify), електронні підручники та ресурси (Youtube), навчальна платформа Moodle.

3. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, підготовку рефератів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)		Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1	Змістовий Модуль 2	Залік 40	100
T1	T1		
T2	T2		
T3	T3		
T4	T4		
T5	T5		
T6	T6		
30	30		

4. Критерієм підсумкового оцінювання має бути досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок (балів) за кожним передбаченим результатом навчання..

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (залік).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на практичних заняттях, виконання тестових завдань, підготовку проектів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення заліку з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожну відповідь екзаменаційного білету.

Відповіді на питання №1, №2 та №3 в кожному з екзаменаційних білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за такими критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1,2:

Бали	Характеристика відповіді
13	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
12-11	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
10-8	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
7-5	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
4-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання

Бали	Характеристика відповіді
14	студент повністю та правильно виконує практичне завдання білета
13-12	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
11-10	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
9-5	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
4-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Scientific Descriptions of the Field of Communication Theory
2. Common Definitions and Interpretations of "Communication"
3. Components of the Simplest Model of Communication
4. Understanding the Concept of a Speech Act
5. Explaining Language Expectancy Theory
6. Exploring the Concept of Framing in Communication
7. Identifying the Elements of Framing
8. Overview of Classic Communication Models
9. Elements of the Gatekeeper Model in Communication
10. Analysis of the Transactional Model of Communication
11. Non-Verbal Communication: Characteristics and Features
12. Defining Dialogue in Communication
13. Defining Monologue in Communication
14. Principles of Monologue Classification
15. Main Styles of Interpersonal Communication
16. Cross-Cultural Communication: Time, Space, Fate, Responsibility, and Face-Saving
17. Components of the Acculturation Process
18. Causes of Cultural Conflicts in Communication
19. Types and Classifications of Cultural Conflicts
20. Defining Mass Communication
21. Origins and Development of Public Communication
22. Genres and Forms of Public Communication
23. The Role of Time and Space in Cross-Cultural Communication
24. Exploring the Variables of Fate and Personal Responsibility in Cross-Cultural Communication

5.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	зараховано
Добре	B (80-89)	зараховано
	C (70-79)	зараховано
Задовільно	D (60-69)	зараховано
	E (50-59)	зараховано
Незадовільно	FX (35-49)	не зараховано з можливістю повторного складання
	F (1-34)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.2. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи; стандартизовані тести; проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.); аналітичні звіти; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та

досліджень; інші види індивідуальних та групових завдань.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №10 від 28 жовтня 2019 року)» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебіари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.

6. Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, есе, реферат, творча робота, лабораторна робота) відповідь студента.

Формами підсумкового контролю є залік

7. Рекомендована література

7.1.Фахова

1. Єсипенко Н.Г., Батринчук З.Р. Principles of Communication Theory. – Чернівці, 2019- 150 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник / Ф.С. Бацевич. – К., 2004. – 342 с.
3. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації : підруч. / О. О. Селіванова. – Черкаси : Чабаненко Ю.А., 2011. – 350 с.
4. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. / О. В. Яшенкова. – К : ВЦ «Академія», 2010. – 312 с.
6. Beebe S. A., Beebe S. J. Public Speaking: An Audience-Centered Approach, 10th ed. – Boston: Pearson, 2018. – 416 p.
7. Simpson Taylor et al. Exploring Public Speaking, 4th ed. – Open Access, 2019. – 317 p.
8. Lucas S. E. The Art of Public Speaking, 13th ed. – New York: McGraw-Hill, 2020. – 544 p.
9. Beebe S. A., Beebe S. J. Public Speaking Handbook, 6th ed. – Boston: Pearson, 2020. – 432 p.

10. Berko R. M., Wolvin A. D., Wolvin D. R. *Communicating: A Social and Career Focus*, 12th ed. – Boston: Pearson, 2021. – 608 p.
11. Gamble T. K., Gamble M. *Communication Works*, 12th ed. – New York: McGraw-Hill Education, 2020. – 576 p.
12. Sprague J., Stuart D., Bodary D. *The Speaker's Handbook*, 12th ed. – Boston: Cengage Learning, 2018. – 528 p.
13. Fraleigh D. M., Tuman J. S. *Speak Up! An Illustrated Guide to Public Speaking*, 4th ed. – Boston: Bedford/St. Martin's, 2020. – 544 p.

7.2. Допоміжна

1. Батринчук З. Р. Вживання мовленнєвих актів наказу у романі Ернеста Хемінгуея «По кому б'є дзвін» . *Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики : науковий журнал*. Чернівці, «Родовід», 2014. С. 14-19
2. Гнатковська О. М., Сапожник І. В., Суродейкіна Т. В. Формування мовного портрета американця за допомогою особових займенників в інавгураційних промовах президентів США. *Нова філологія. Збірник наукових праць*. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2021. № 81. Том І. С.85 – 90 . ISSN 2414-1135 DOI: 10.26661/2414-1135-2021-81-1-13
3. Беркешук І.М., Дзюбак Н. М. *Основи теорії мовної комунікації. Навчально-методичний посібник*. Кам'янець-Подільський національний університет ім. І. Огієнка, 2019. 117 с.
4. Ботвінко-Ботюк О., Коляда Е. *Основні міжкультурні стилі комунікації. Нова педагогічна думка*. Рівне, 2019. № 2 (98). С. 85– 88.
5. Карпіна О. О. Невербальний компонент та його роль в системі комунікації. *Религия, религиозность, философия и гуманитаристика в современном информационном пространстве: национальный и интернациональный аспекты: зб. наукових праць*. Монреаль, 2016. С. 55–59.
6. Курило О.Й., Розман І.І. Вербальні та невербальні аспекти культури спілкування. *Молодий вчений №4. 3*. 2017. С.114-118
7. Моргун А.В. Лінгводидактична інтерпретація теорії мовної комунікації. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія "Педагогіка та психологія"* . Мукачево, 2019. С. 76-78

8. Інформаційні ресурси

1. Communication Theory [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.communicationtheory.org/>
2. Everything You Need to Know about Communication Theory [Електронний ресурс]. – Режим доступу]: <https://learn.g2.com/communication-theory>
3. Speech Acts [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://userwww.sfsu.edu/kbach/spchacts.html>